

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

YALOVA ARMUTLU BELEDİYESİ

2020 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Kasım 2021

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU.....	9
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	9
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	9
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	10
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	13
7.	DENETİM BULGULARI.....	13

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1: Personel Durumu	2
Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu	3
Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu	4
Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu.....	5
Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	5
Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri.....	6
Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler	7

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

1. Genel Hizmet Alanlarına İlişkin Taşınmazların İz Bedeli Üzerinden Kayıtlara Alınmaması

B. Diğer Bulgular

1. Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

2. Doğalgaz Dağıtım Şirketine Ait Ortaklık Durumunun Mali Tablolarda Yer Almaması

3. Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

4. Kamu İdareleri Payları Hesabının Kullanılmaması

5. Muafiyet Kapsamındaki Taşınmazları İçin Elektrik Tüketim Vergisi ve TRT Payı Ödenmesi

6. Kartlı Su Satışlarında Abonelere Tahakkuk Ettirilen Katı Atık Bertaraf Ücretinden Katma Değer Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

7. Su Faturalarında Abonelere Tahakkuk Ettirilen Atık Su Bedellerinden Katma Değer Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

8. Su Faturalarında Abonelere Tahakkuk Ettirilen Katı Atık Bertaraf Ücretinde Katma Değer Vergisi Oranının Hatalı Uygulanması

9. Otopark Gelirlerinin Amacı Dışında Kullanılması

10. İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullanılmaması

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Belediyeler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 127'nci maddesinde, belediye halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları seçimlerle oluşturulan kamu tüzelkişileri olarak tanımlanmıştır. Belediyelerin kuruluş, görev ve yetkilerinin yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenleneceği Anayasa'da hüküm altına alınmıştır.

Armutlu Belediyesi 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 3'üncü maddesinde yer alan sınıflandırma çerçevesinde, genel yönetim kapsamında yer almakta olup faaliyetlerini 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun verdiği yetki ve sorumluluklar çerçevesinde yürütmektedir.

Kamu İdaresinin temel mevzuatı 5393 sayılı Belediye Kanunu olup bu Kanun'da kurumun görev, yetki, sorumlulukları ile organları, teşkilatı, bütçe ve denetimi gibi temel hususlar düzenlenmektedir. 5393 sayılı Kanun'un 14'üncü maddesinde, belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak şartıyla; kentsel altyapı, çevre sağlığı, temizlik, katı atık, zabıta, itfaiye, mezarlıklar, park ve yeşil alanlar, konut, kültür ve sanat, öğrenci yurtları, sosyal hizmetler, nikâh ve benzeri hizmetleri yapacağı veya yaptıracığı bunun yanı sıra devlet okullarının ve mabetlerin tüm ihtiyaçlarını karşılayabileceği, sağlıkla ilgili tesisler açabileceği, sporu teşvik edebileceği ve gıda bankacılığı yapabileceği hüküm altına alınmıştır.

5393 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinde; belde sakinlerinin mahalli müşterek nitelikteki ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla her türlü faaliyet ve girişimde bulunmak, yönetmelik çıkarmak, belediye gelirlerini tahsil etmek, temiz su atık su tesisleri kurup işletmek, ulaşım hizmetlerini görmek, ticari hayata katkı sağlamak gibi yetki ve imtiyazlar sayılmıştır.

Merkezi idarenin, mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla mahalli idareler üzerinde idari vesayet yetkisine sahip olduğu Anayasa'da hüküm altına alınmıştır. Bu idari vesayet yetkisi denetim ve soruşturma konularında İçişleri Bakanlığı tarafından, yönetsel konularda ise Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

5393 sayılı Kanun'da Belediye organları; Belediye Meclisi, Belediye Encümeni ve Belediye Başkanı olarak öngörülmüştür. Karar organı olan Belediye Meclisi, biri Belediye Başkanı olmak üzere 10 üyeden oluşmaktadır.

Belediye teşkilâtı; norm kadro esaslarına uygun olarak yazı işleri, mali hizmetler, fen işleri ve zabıta birimlerinden oluşmaktadır. Beldenin nüfusu, fiziki ve coğrafi yapısı, ekonomik, sosyal ve kültürel özellikleri ile gelişme potansiyeli dikkate alınarak, norm kadro ilke ve standartlarına uygun olarak gerektiğinde sağlık, itfaiye, imar, insan kaynakları, hukuk işleri ve ihtiyaca göre diğer birimler kurulabilmektedir. Bu birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin yetkisi dâhilindedir.

Belediyelerdeki tüm kadrolara yapılacak olan atamalar kanun ve yönetmeliklerde belirtilen kriterlere uygun olarak belediye başkanı tarafından yapılmakta, birim müdürlüğü ve üstü yönetici kadrolarına yapılan atamalar ilk toplantıda belediye meclisinin bilgisine sunulmaktadır. 5393 sayılı Kanun'a istinaden belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, beldenin nüfus sayısına göre en çok dört adet belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir.

Armutlu Belediyesinin teşkilat yapısında, doğrudan Başkana bağlı 10 adet birim belirlenmiştir. Bunlar Yazı İşleri Müdürlüğü, İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürlüğü, Mali Hizmetler Müdürlüğü, Fen İşleri Müdürlüğü, İtfaiye Çavuşluğu, Su ve Kanalizasyon İşleri Müdürlüğü, Zabıta Amirliği, Destek Hizmetleri Müdürlüğü, Muhtarlık İşleri Müdürlüğü, İmar ve Şehircilik Müdürlüğüdür. Başkana bağlı meclis üyelerinden görevlendirilen sadece 1 başkan yardımcısı görev yapmaktadır.

Belediye hizmetlerinin yerine getirilmesinde memur, sözleşmeli personel ve işçiler çalıştırılmaktadır. Çalıştırılan belediye personeline ilişkin bilgiler tabloda detaylandırılmıştır.

Tablo 1: Personel Durumu

Personel İstihdam Türü	İhdas Edilmiş Norm Kadro Sayısı	Dolu Kadro Sayısı
Memur	62	16
Sözleşmeli Personel	-	8
Kadrolu İşçi	31	13
Geçici İşçi	-	1
Toplam	93	38
696 Sayılı KHK Uyarınca Çalıştırılan Personel	53	89

Belediyenin doğrudan hissedarı olduğu 2 adet şirketi bulunmaktadır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, genel yönetim kapsamındaki idarelerin bütçeleri içinde mahalli idareler bütçeleri de sayılmış, mahalli idare bütçesi, mahalli idare kapsamındaki kamu idarelerinin bütçesi olarak tanımlanmıştır. Bütçe işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre yürütülmektedir.

Bütçe; belediyenin stratejik planına ve performans programına uygun olarak, analitik bütçe sistemine göre belediye başkanı tarafından hazırlanan, mali yıl ve izleyen iki yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren ve belediye meclisince kabul edilen bir karardır. Bu kapsamda Armutlu Belediyesi, faaliyetlerini ilgili mali yılı bütçesi ile verilen ödenekler ile yürütmektedir.

Armutlu Belediyesinin 2020 yılı bütçe ödenekleri, tahmini bütçe gider ve gelirleri ile gerçekleşme rakamları aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 2: 2020 Yılı Bütçe Giderleri ve Ödenekler Tablosu

E-Kod	Giderin Türü	Geçen Yıldan Devreden Ödenek (TL)	Bütçe İle Verilen Ödenek (TL)	Eklene / Düşülen Ödenek (TL)	Ödenek Toplamı (TL)	Bütçe Gideri Toplamı (TL)	İptal Edilen Ödenek (TL)	Ertesi Yıla Devreden Ödenek (TL)
01	Personel Giderleri	-	4.568.000,00	(+) 1.151.637,64 (-) 126.976,38	5.592.661,26	4.086.158,77	1.506.502,49	-
02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	-	838.000,00	(+) 100.438,15 (-) 109.023,22	829.414,93	589.540,97	239.873,96	-
03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	-	17.268.500,00	(+) 3.296.760,06 (-) 2.216.359,34	18.348.900,72	13.987.080,61	4.361.820,11	-
04	Faiz Giderleri	-	500.000,00	-	500.000,00	438.697,55	61.302,45	-
05	Cari Transferler	-	177.000,00	(+) 138.800,00 (-) 7.100,00	308.700,00	271.582,07	37.117,93	-
06	Sermaye Giderleri	-	1.725.500,00	(+) 241.928,72 (-) 456.105,63	1.981.323,09	959.601,06	1.021.722,03	-
07	Sermaye Transferleri	-	159.000,00	-	159.000,00	187.498,82	59.001,18	-
08	Borç Verme	-	-	-	-	-	-	-
09	Yedek Ödenek	-	2.014.000,00	(-) 2.014.000,00	-	-	-	-
Toplam		-	27.250.000,00	0,00	27.720.000,00	20.520.159,85	7.287.340,15	-

Armutlu Belediyesinin 2020 mali yılı bütçesi ile 27.250.000,00 TL ödenek öngörölmüş olup, yıl içinde eklenen ödenekle birlikte 2020 yılı ödenek toplamı 27.720.000,00 TL olmuştur. Yıl içinde 20.520.159,85 TL bütçe gideri yapılmış, 7.287.340,15 TL ise ödenek iptal edilmiştir. Gerçekleşen bütçe gideri ile iptal edilen ödenek toplamı 2020 yılı ödenek toplamından 87.500,00 TL fazla gözükmektedir. Bunun nedeni şirkete sermaye artımı kapsamında yapılan 87.500,00 TL'lik ödemenin nazım hesaplarda izlenmemesi nedeniyle sermaye transferleri tutarının bütçe gider kesin hesap cetvelinde eksik gözükmesinden kaynaklanmaktadır.

Tablo 3: 2020 Yılı Bütçe Gelirleri Tablosu

Bütçe Gelirinin Ekonomik Kodu	Bütçe Gelir Tahmini (TL)	Tahsilat Tutarı (TL)	Red ve İadeler (TL)	Net Tahsilat (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Vergi Gelirleri	6.870.000,00	5.542.214,93	270.933,79	5.271.281,14	76,72
03- Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	8.435.000,00	5.354.932,60	2.880,00	5.352.052,60	63,45
04- Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	2.682.000,00	2.074.689,69	-	2.074.689,69	77,35
05- Diğer Gelirler	8.743.000,00	7.681.576,22	119.448,94	7.562.127,28	86,49
06- Sermaye Gelirleri	520.000,00	4.363.105,62	-	4.363.105,62	839,05
Toplam	27.250.000,00	25.016.519,06	393.262,73	24.623.256,33	90,36

Buna göre 2020 yılında net bütçe geliri % 90,36 seviyesinde gerçekleşmiştir. Vergi gelirleri (%76,72), teşebbüs ve mülkiyet gelirleri (%63,45), alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirler (%77,35) ile diğer gelirler (%86,49) beklenenin altında gerçekleşirken; sadece taşınmaz satışından dolayı sermaye gelirleri (%839,05) beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

Tablo 4: 2020 Yılı Bütçe Giderleri Tablosu

Bütçe Giderinin Ekonomik Kodu	Bütçe (Başlangıç) Ödeneği (TL)	Bütçe Gideri (Gerçekleşen) Tutar (TL)	Gerçekleşme Yüzdesi (%)
01- Personel Giderleri	4.568.000,00	4.086.158,77	89,45
02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	838.000,00	589.540,97	70,35
03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri	17.268.500,00	13.987.080,61	80,99
04- Faiz Gideri	500.000,00	438.697,55	87,73
05- Cari Transferler	177.000,00	271.582,07	153,44
06- Sermaye Giderleri	1.725.500,00	959.601,06	55,61
07- Sermaye Transferleri	159.000,00	187.498,82	117,92
09- Yedek Ödenekler	2.014.000,00	-	-
Toplam	27.250.000,00	20.520.159,85	75,30

Buna göre 2020 yılında bütçe giderleri % 75,30 seviyesinde gerçekleşmiştir. Personel giderleri (%89,45), SGK devlet prim giderleri (%70,35), mal ve hizmet alım giderleri (%80,99), faiz giderleri (%87,73) ve sermaye giderleri (%55,61) beklenenin altında gerçekleşirken; cari transferler (%153,44) ile sermaye transferleri (%117,92) ise beklenenin üstünde gerçekleşmiştir.

Belediyenin bütçe gelirler ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya göre son üç yıllık seyri ve 2019 yılının 2018 yılına, 2020 yılının 2019 yılına göre değişim yüzdeleri aşağıdaki tablolarda yer almaktadır.

Tablo 5: Bütçe Gelirlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Gelirinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Vergi Gelirleri	4.677.537,41	3.408.848,95	5.542.214,93	- 27,12	62,58
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	4.926.806,73	6.173.011,63	5.354.932,60	25,29	- 13,25
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	2.086.945,97	1.358.149,94	2.074.689,69	- 34,92	52,75
Diğer Gelirler	6.401.694,93	6.507.961,33	7.681.576,22	1,66	18,03
Sermaye Gelirleri	56.275,09	267.642,30	4.363.105,62	375,59	1.530,20
Toplam	18.149.260,13	17.715.614,15	25.016.519,06	- 2,38	41,20
Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Toplamı (-)	5.299,31	512.902,49	393.262,73	9.578,66	- 23,32
Net Toplam	18.143.960,82	17.202.711,66	24.623.256,33	- 5,18	43,13

Tablodaki veriler dikkate alındığında, 2020 yılında gelirler bir önceki yıla göre 7.420.544,67 TL'lik (%43,13) önemli bir artış göstermiştir. Teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinde 818.079,03 TL (%13,25) azalış olmasına rağmen; vergi gelirlerinde 2.133.365,98 TL (%62,58), alınan bağış ve yardımlar ile özel gelirlerde 716.539,75 TL (%52,75), diğer gelirlerde 1.173.614,89 TL (%18,03) ve taşınmaz satışından dolayı sermaye gelirlerinde 4.095.463,32 TL (%1530,20) artış görülmektedir.

Tablo 6: Bütçe Giderlerinin 3 Yıllık (2018-2020) Seyri

Bütçe Giderinin Çeşidi	2018 Yılı (TL) (A)	2019 Yılı (TL) (B)	2020 Yılı (TL) (C)	2019-2018 Değişim Oranı (%) [D=(B-A)/A]	2020-2019 Değişim Oranı (%) [E=(C-B)/B]
Personel Giderleri	3.021.272,43	3.234.839,80	4.086.158,77	7,06	26,31
SGK Devlet Prim Giderleri	463.583,42	556.804,29	589.540,97	20,10	5,87
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	13.651.552,80	14.563.453,95	13.987.080,61	6,67	- 3,95
Faiz Giderleri	218.776,73	388.821,96	438.697,55	77,72	12,82
Cari Transferler	637.142,13	210.503,61	271.582,07	- 66,96	29,01
Sermaye Giderleri	74.545,45	298.609,08	959.601,06	300,57	221,35
Sermaye Transferleri	131.966,74	84.629,86	187.498,82	-35,87	121,55
Toplam	18.198.839,70	19.337.662,55	20.520.159,85	6,25	6,11

Belediyenin bütçe giderleri toplamı 2020 yılında 2019 yılına göre 1.182.497,30 TL (%6,11) artmıştır. Gider kalemleri incelendiğinde; mal ve hizmet alım giderleri 576.373,34 TL (%3,95) azalmış olmasına rağmen; personel giderlerinin 851.318,97 TL (%26,31), SGK devlet prim giderlerinin 32.736,68 TL (%5,87), faiz giderlerinin 49.875,59 TL (%12,82), cari transferlerin 61.078,46 TL (%29,01), sermaye giderlerinin 660.099,98 TL (%221,35) ve sermaye transferlerinin 102.868,96 TL (% 121,55) arttığı görülmektedir.

Faaliyet sonuçları tablosuna göre; bütçe ile ilgili olsun ya da olmasın belediyenin faaliyetlerinden dolayı tahakkuk eden 2020 yılı faaliyet gideri 25.460.018,40 TL, faaliyet geliri 23.285.284,30 TL olup, dönem olumsuz faaliyet sonucu ise 2.174.734,10 TL olarak gerçekleşmiştir.

Armutlu Belediyesinin doğrudan hissedarı olduğu şirketler aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 7: Belediyenin Doğrudan Hissedarı Olduğu Şirketler

Sıra No	Şirketin Adı	Toplam Sermaye Tutarı (TL)	Belediyenin Sahip Olduğu Sermaye Tutarı (TL)	Hisse Oranı (%)
1	Armutlu Belediyesi Personel Ltd. Şti.	20.000,00	20.000,00	100
2	Arjemek Jeotermal İşletme Meyvecilik Tur. San. Tic. A.Ş.	150.000,00	150.000,00	100

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

1.4.1. Kamu İdaresinin Muhasebe Sistemi

Armutlu Belediyesinin muhasebe kayıt işlemleri Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre gerçekleştirilmektedir. Mahalli idarelerin hesap planı, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 46'ncı maddesinde ana hesap grupları, hesap grupları ve hesaplar itibariyle belirlenmiş çerçeve hesap planında yer alan hesaplardan oluşmaktadır. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer almamakla birlikte, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hesap planında yer alan herhangi bir hesabın kullanılması gerekliliği ortaya çıkarsa Yönetmelik'teki hesap planına ilave hesap eklemeye veya çıkarmaya, Hazine ve Maliye Bakanlığının uygun görüşü üzerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı yetkilidir.

Ayrıca, mahalli idarelere ait detaylı hesap planları, bu Yönetmelik'te belirlenen hesap planı çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığının görüşü alınmak suretiyle ilgili Bakanlıklarca hazırlanmaktadır.

1.4.2. Kamu İdaresinin Raporlama Sistemi

Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 484 ve 485'inci maddeleri uyarınca; mali tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nde belirlenen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirlenen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur. Bu bağlamda, İdarece üretilen cetvel ve temel mali tablolar ile diğer mali tablolar şunlardır:

- a) Mizan cetveli
- b) Temel mali tablolar
 - 1) Bilanço
 - 2) Faaliyet sonuçları tablosu

- 3) Nakit akış tablosu
- c) Diğer mali tablolar
 - 1) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
 - 2) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 3) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 4) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 5) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 6) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
 - 7) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
 - 8) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
 - 9) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
 - 10) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu.

1.4.3. Kamu İdaresi Tarafından Denetime Sunulan Defter, Tablo ve Belgeler

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştay Başkanlığına gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuştur:

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Kamu İdaresinin denetimi; yukarıda belirtilen defter, tablo ve belgeler ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

Denetim görüşü, Kamu İdaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence

elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55'inci maddesine göre iç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesinin sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul Ve Esasların "İç Kontrol Standartları" başlıklı 5'nci maddesinde; "İç Kontrol Standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir." hükmü yer almaktadır.

Mezkûr hüküm gereği Maliye Bakanlığı, Kamu İdarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel

şartları belirlemiş ve “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Armutlu Belediyesinde Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği hükümlerine göre ve Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda bir eylem planı Kasım 2020 tarihinde hazırlanmış ve Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğüne üst yazı ile gönderilmiştir.

Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı Rehberi doğrultusunda, Eylem Planında öngörülen faaliyet ve düzenlemelerin gerçekleşme sonuçlarının en az altı ayda bir olmak üzere düzenli olarak izlenip değerlendirildiğine ilişkin raporlar ile Kamu İç Kontrol Rehberi doğrultusunda iç kontrol sisteminin yılda en az bir kez değerlendirildiğine ilişkin değerlendirme formları ve raporlar henüz üretilmemiştir.

İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu da Kasım 2020 tarihinde oluşturulmuş olup henüz aktif bir çalışması bulunmamaktadır.

Kurum personeli ile “Kamu Görevlileri Etik Sözleşmesi” imzalanarak personelin özlük dosyalarına eklenmiştir.

Belediyenin tüm birimlerinde görev tanımları yetki ve sorumlulukları belirlenerek yönetmeliğe bağlanmış, iş süreçlerine ilişkin çalışmalar yapılmış, iş akış şemaları çıkarılmıştır.

8 adet Müdürlük, 1 adet amirlik ve 1 adet çavuşluğun tamamının çalışma usul ve esasları meclis kararına istinaden yönetmeliklerle düzenlenmiş ve Belediyenin web sitesinde yayımlanmıştır.

Yönetim bilgi sistemi, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretebilecek ve analiz yapma imkânı sunacak şekilde tasarlanmıştır.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 41'inci maddesi hükmü uyarınca, nüfusu 50.000'in altında bulunan Armutlu için belediyenin Stratejik Plan, Performans Programı hazırlama yükümlülüğü bulunmamaktadır. Hazırlanan yılı faaliyet raporları Kurum Web sitesinde yayımlanmaktadır.

Risk analiz, risk tespit, risk değerlendirme, risklere eylem belirlenmesi çalışmaları tamamlanmamıştır.

Kurumda ön mali kontrol çalışmaları Mali Hizmetler Müdürlüğü tarafından 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 5436 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ve 31.12.2005 tarihli ve 26040 sayılı mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarına göre yürütülmektedir. Mal ve hizmet alımlarında 1.000.000 TL ile yapım işlerinde ise 3.000.000 TL'yi aşan harcamalar ön mali kontrole tutulmakta ve hazırlanan raporlar arşivlenmektedir. Kurumda, Ön Mali Kontrol Yönetmeliği 02.10.2017 tarih ve 86 no.lu meclis kararıyla kesinleşmiş olup, en son 06.12.2019 tarih ve 143 no.lu meclis kararı ile güncellenmiştir.

İç Denetim Koordinasyon Kurulu Kararı ve İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine 5436 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesine göre, mahalli idarelere iç denetçi kadrosu ihdasına ilişkin 2006/10911 sayılı ve 2013/4747 sayılı Bakanlar Kurulu Kararlarında Armutlu Belediyesine iç denetçi kadrosu ihdas edilmemiştir.

Sonuç olarak, Kurum tarafından iç kontrol sisteminin kurulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi yönünde çalışmalarda bulunulduğu ancak yürürlükteki iç kontrol mevzuatı gereklerinin tam olarak yerine getirilmediği tespit edilmiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Armutlu Belediyesi 2020 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, “Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular” bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Genel Hizmet Alanlarına İlişkin Taşınmazların İz Bedeli Üzerinden Kayıtlara Alınmaması

Kuruma ait genel hizmet alanlarına ilişkin taşınmazlarının iz bedeli yerine maliyet bedeli veya emlak vergi değeri üzerinden kayıtlara alındığı görülmüştür.

Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik’in 5’inci maddesine göre, kamu idareleri mevcutlarla birlikte içinde bulunulan yılda çeşitli yollarla edinilen ve elden çıkarılan taşınmazlarını, miktar ve değer olarak takip etmek amacıyla kayıt altına almaktadır. Aynı maddenin ikinci fıkrasının (ç) bendinde, “Genel Hizmet Alanları” başlığı altında yer alan taşınmazların iz bedeli üzerinden kayıtlara alınacağı hüküm altına alınmıştır. Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği’nde iz bedeli, gerçek değeri tespit edilemeyen veya edilmesi uygun görülmeyen ancak, hesaplarda izlenmesi gereken iktisadi kıymetlerin muhasebeleştirilmesinde kullanılan en düşük tutar şeklinde tanımlanmıştır.

Kurumun genel hizmet alanlarına ilişkin taşınmazlarının iz bedeli yerine maliyet bedeli veya emlak vergi değeri üzerinden kayıtlara alınması, ilgili maddi duran varlık hesaplarının olması gerekenden fazla görülmesine neden olduğu tespit edilmiştir.

Genel hizmet alanlarına ilişkin taşınmazlara ilişkin kayıtların iz bedeli üzerinden yapılması gerekmektedir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Taşınmazların Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Kurumun tapuda kayıtlı taşınmazları arasında cins tashih işlemi yapılmayan taşınmazları olduğu görülmüştür.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun 44'üncü maddesine göre genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerine ait taşınır ve taşınmaz malların kaydı ile mal yönetim hesabının verilmesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte belirlenmektedir. Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde cins tashihi binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak tanımlanmaktadır. Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesine göre, kamu idarelerinin mülkiyeti, yönetimi ve kullanımında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda tapu kayıtlarında cins tashihi için gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Yapılan incelemede, kurumun tapuda kayıtlı taşınmazları arasında mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtları farklı olan taşınmazlarının bulunduğu tespit edilmiştir.

Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

BULGU 2: Doğalgaz Dağıtım Şirketine Ait Ortaklık Durumunun Mali Tablolarda Yer Almaması

Kurumun belediye sınırları içinde faaliyet gösteren doğalgaz dağıtım şirketindeki ortaklık payının mali tablolarda yer almadığı görülmüştür.

02.05.2001 tarih ve 24390 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun 4'üncü maddesine göre, Enerji Piyasası Düzenleme Kurulundan doğalgaz dağıtım lisansı alan şirketler yetki aldığı şehirde bulunan belediye veya belediye şirketini sermaye koyma şartı aramaksızın % 10 oranında dağıtım şirketine ortak olmaya davet etmek

zorundadır. İlgili kanun hükmünden de anlaşılacağı üzere, belediye veya belediye şirketine doğalgaz dağıtım şirketine sermaye koymadan ortak olma hakkı tanınmıştır.

Yapılan incelemede, belediye sınırları içinde doğalgaz dağıtım lisansı alan dağıtım şirketi olmasına rağmen, söz konusu şirkete ait ortaklık payının kurumun mali tablolarında yer almadığı tespit edilmiştir.

Kurumun lisanlı doğalgaz dağıtım şirketi ile ortaklık payını 241-Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı'nda izlemesi gerekmektedir.

BULGU 3: Telekomünikasyon Altyapı ve Şebekelerinden Alınması Gereken Geçiş Hakkı Bedellerinin Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Kurum tarafından, belediye ve mücavir alan içinde kalan sabit ve mobil haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerece ilişkin geçiş hakkı ücretleri tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

27.12.2012 tarih ve 28510 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Sabit ve Mobil Haberleşme Altyapısı veya Şebekelerinde Kullanılan Her Türlü Kablo ve Benzeri Gerecin Taşınmazlardan Geçirilmesine İlişkin Yönetmelik'te elektronik haberleşme altyapısı, elektronik haberleşme şebekesi, geçiş hakkı, geçiş hakkı sağlayıcısı, işletmeci, geçiş hakkı ücreti ve geçiş hakkı ücret tarifesi tanımlanmış ve işletmeci ve geçiş hakkı sağlayıcısının geçiş hakkına ilişkin anlaşmaları serbestçe yapabileceği belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, telekomünikasyon altyapı ve şebekelerinden alınması gereken geçiş hakkı bedellerinin tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı tespit edilmiştir.

Belediyenin sorumluluk sınırları içinde bulunan telekomünikasyon altyapı ve şebekeleri için geçiş hakkı bedellerinin tahakkuk ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 4: Kamu İdareleri Payları Hesabının Kullanılmaması

Kurum tarafından, 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun gereğince aktarılması gereken payın 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda izlenmediği görülmüştür.

08.02.2006 tarih ve 26074 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5449 sayılı Kalkınma Ajanslarının Hizmetlerine İlişkin Kanun'un 19'uncu maddesine göre, belediyeler bir önceki yıl

gerçekleşen bütçe gelirleri üzerinden borçlanma ve tahsisi mahiyetteki gelirler hariç olmak üzere % 1 oranında cari yıl bütçesinden haziran ayı sonuna kadar kalkınma ajansı hesabına pay aktarır. 2011/2168 Bakanlar Kurulu Kararıyla söz konusu bu pay binde beş olarak yeniden belirlenmiştir. Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 276'ncı maddesine göre, 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen ve özel kanunları gereğince diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan tutarların izlenmesi amacıyla kullanılmaktadır.

Yapılan incelemede, kalkınma ajansına gönderilmesi gereken payın 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda izlenmediği tespit edilmiştir.

Kurumun 5449 sayılı Kanun ile 2011/2168 Bakanlar Kurulu Kararına göre hesaplanan kalkınma ajansı payını 363-Kamu İdareleri Payları Hesabı'nda izlemesi gerekmektedir.

BULGU 5: Muafiyet Kapsamındaki Taşınmazları İçin Elektrik Tüketim Vergisi ve TRT Payı Ödenmesi

Kurumun elektrik faturalarında, muafiyet kapsamındaki taşınmazları için Elektrik Tüketim Vergisi ve TRT payı ödediği görülmüştür.

5393 sayılı Belediye Kanun'un 16'ncı maddesinde, Belediyenin kamu hizmetine ayrılan veya kamunun yararlanmasına açık, gelir getirmeyen taşınmazları ile bunların inşa ve kullanımları Katma Değer Vergisi ile Özel Tüketim Vergisi hariç her türlü vergi, resim, harç, katılma ve katkı paylarından muaf olduğu belirtilmiştir.

Yapılan incelemede, Kurumun kamu hizmetine tahsis edilen ve kamunun yararlanmasına açık olan ve gelir getirmeyen taşınmazlarına ait elektrik faturalarında Elektrik Tüketim Vergisi ile TRT payının da hesaplandığı tespit edilmiştir.

Kurumun söz konusu muafiyet kapsamındaki taşınmazlarına ait elektrik faturalarında Elektrik Tüketim Vergisi ve TRT payının hesaplanmaması gerekmektedir.

BULGU 6: Kartlı Su Satışlarında Abonelere Tahakkuk Ettirilen Katı Atık Bertaraf Ücretinden Katma Değer Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Kartlı su satışlarında abonelere tahakkuk ettirilen katı atık bertaraf ücretinden alınması gereken % 18 oranında Katma Değer Vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

25.10.1984 tarihinde kabul edilen 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 28'inci maddesinde verilen yetkiye dayanılarak çıkarılan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla, mal ve hizmetlere uygulanacak Katma Değer Vergisi oranları belirlenmiştir. Karar eki I ve II sayılı listelerde yer alan mal ve hizmetler için sırasıyla Katma Değer Vergisi oranının % 1 ve % 8 olacağı, bu listelerde sayılmayanlar için ise % 18 olacağı hüküm altına alınmıştır. Katı atık bertaraf hizmetleri bu listelerde yer almadığından, belediyeler tarafından sağlanan bu hizmete ilişkin Katma Değer Vergisi oranı % 18 olarak öngörülmüştür.

Yapılan incelemede, beldedeki kartlı su satışlarında alındı makbuzlarında yer alan katı atık bertaraf ücreti için % 18 oranında Katma Değer Vergisi hesaplanmadığı tespit edilmiştir.

Belediye tarafından sağlanan katı atık bertaraf hizmetine ilişkin alınan bedelle birlikte % 18 oranında Katma Değer Vergisi tahakkuk ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 7: Su Faturalarında Abonelere Tahakkuk Ettirilen Atık Su Bedellerinden Katma Değer Vergisi Tahakkuk ve Tahsilatının Yapılmaması

Su faturalarında abonelere tahakkuk ettirilen atık su bedelleri üzerinden alınması gereken % 8 oranında Katma Değer Vergisi tahakkuk ve tahsilatının yapılmadığı görülmüştür.

2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla mal ve hizmetlere uygulanacak Katma Değer Vergisi oranları belirlenmiştir. Karara göre belediyeler veya bunların iktisadi işletmeleri tarafından verilen atık su hizmetleri için Katma Değer Vergisi oranı % 8 olarak tespit edilmiştir.

Yapılan incelemede, beldedeki su abonelerine düzenlenen faturalarda yer alan atık su bedeli için % 8 oranında Katma Değer Vergisi hesaplanmadığı tespit edilmiştir.

Belediye tarafından sağlanan atık su hizmetine ilişkin alınan bedelle birlikte % 8 oranında Katma Değer Vergisi tahakkuk ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Su Faturalarında Abonelere Tahakkuk Ettirilen Katı Atık Bertaraf Ücretinde Katma Değer Vergisi Oranının Hatalı Uygulanması

Su faturalarında abonelere tahakkuk ettirilen katı atık bertaraf ücretinde % 18 yerine % 8 oranında Katma Değer Vergisi hesaplandığı görülmüştür.

25.10.1984 tarihinde kabul edilen 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 28'inci maddesinde verilen yetkiye dayanılarak çıkarılan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla,

mal ve hizmetlere uygulanacak Katma Değer Vergisi oranları belirlenmiştir. Karar eki I ve II sayılı listelerde yer alan mal ve hizmetler için sırasıyla Katma Değer Vergisi oranının % 1 ve % 8 olacağı, bu listelerde sayılmayanlar için ise % 18 olacağı hüküm altına alınmıştır. Katı atık bertaraf hizmetleri bu listelerde yer almadığından, belediyeler tarafından sağlanan bu hizmete ilişkin Katma Değer Vergisi oranı % 18 olarak öngörülmüştür.

Yapılan incelemede, beldedeki su faturalarında abonelere tahakkuk ettirilen katı atık bertaraf ücreti için % 18 oranında Katma Değer Vergisi hesaplanmadığı tespit edilmiştir.

Belediye tarafından sağlanan katı atık bertaraf hizmetine ilişkin alınan bedelle birlikte % 18 oranında Katma Değer Vergisi tahakkuk ve tahsil edilmesi gerekmektedir.

BULGU 9: Otopark Gelirlerinin Amacı Dışında Kullanılması

Kurum tarafından, 2020 yılında 280.800,00 TL olan otopark geliri yıl içerisinde cari hesaba aktarılarak kullanıldığı görülmüştür.

Otopark Yönetmeliği'nin "Otopark bedelinin tespit, tahakkuk ve tahsili" başlıklı 12'nci maddesinde otopark bedellerinin kamu bankalarından herhangi birinde açılacak otopark hesabına yatırılacağı ve bu hesapta toplanan meblağa yasaların öngördüğü faiz oranının uygulanacağı, "Otopark hesabından yapılacak harcamalar" başlıklı 13'üncü maddesinde de hesapta toplanan meblağın otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otoparkların inşası dışında kullanılamayacağı belirtilmiştir.

Kurumun otopark gelirlerini ayrı bir vadeli hesapta izlemesi gerekirken mevzuatın öngördüğü haller dışında cari hesaba aktararak kullandığı tespit edilmiştir.

Otopark Yönetmeliği gereği toplanan tutarlar, otopark tesisi için gerekli arsa alımları ile bölge ve genel otopark inşasına ilişkin harcamalar için kullanılmalıdır.

BULGU 10: İşçi İzinlerinin Kanuna Uygun Şekilde Kullanılmaması

Kadrolu işçilerin çoğunluğunun yıllık izinlerini kullanmayıp biriktirdiği ve biriktirilen izinlerin emeklilik aşamasında toplu izin ücreti ödemelerine dönüştürüldüğü görülmüştür.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 50'nci maddesinde, dinlenmenin çalışanların bir hakkı olduğu ve bu hakkın kullanımının kanunla düzenleneceği, 4857 sayılı İş Kanunu'nun 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından

vazgeçilemeyeceği, 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu, 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği, 60'uncü maddesinde yıllık ücretli izinlerin yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağı, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağı, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usuller ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şekli Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir. 03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde de kanuna uygun olarak yıllık izinlerin kullanımı ile ilgili düzenlemeler yapılmıştır.

Dinlenme bir hak olarak Anayasamızda yer almakta, İş Kanunu da bu haktan vazgeçilemeyeceğini belirtmektedir. İş Kanunu'nun 59'uncu maddesindeki iş sözleşmesinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretinin, sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceğine yönelik düzenlemenin yıllık izin kullanılıp kullanılmamasına ilişkin bir esneklik olarak değil, izin kullanılmadan iş akdinin feshedilmiş olması gibi zaruri durumlarda işçinin mağduriyetinin önlenmesi olarak algılanması gerekmektedir.

Yapılan inceleme sonucunda, işçilerin 502, 429, 399, 357, 356, 335, 328, 303, 300, 293, 281, 269, 265, 217, 185, 165 gün gibi kullanmadıkları izinlerinin olduğu anlaşılmıştır.

İşçilerin emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği kullanılmayan izin sürelerine ait ücretinin son ücret üzerinden ödenmesi izin kullanmaktan feragat edebilmelerine neden olmaktadır. İşveren olarak kurum yönetimlerine düşen görev çalışanların anayasal haklarının kendi rızalarıyla bile olsa ihlaline yol açan bu uygulamaya izin vermemek olduğundan, yıllık izinlerin Kanunun öngördüğü şekilde kulanılması sağlanmalıdır.

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

06520 Balgat / ANKARA

Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00

e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr

<https://www.sayistay.gov.tr>